



AMO.CZ

KVĚTEN 2017

FACTSHEET | XXII | OBSE

# Informační válka, propaganda a metody obrany proti nim

Jakub Kopřiva



PRAŽSKÝ STUDENTSKÝ SUMMIT | [WWW.STUDENTSUMMIT.CZ](http://WWW.STUDENTSUMMIT.CZ)



# 1 Úvod

Následující text vznikl jako faktická opora pro simulaci summitu OBSE konanou v rámci Security Days, 18. a 19. května 2017 v Praze. Jeho cílem je představit čtenáři OBSE jako mezinárodní organizaci a také seznámit je s tématem informační války, propagandy a obrany proti nim. V první části pojednává o historickém vývoji od Helsinské konference až po dnešek a o současných cílech a činnostech OBSE. Druhá část textu se věnuje tématům propagandy a informační války. Nejprve jsou definovány základní pojmy a jsou uvedeny jejich příklady, u propagandy zejména historické, naopak u informační války obsáhle pojednává o aktivitách Ruska v této oblasti, které jsou nejrelevantnější pro simulované jednání summitu OBSE. Následně jsou nastíněny návrhy možností obrany proti propagandě a informační válce, při jejich formulaci se vychází mimo jiné ze zprávy Představitelky OBSE pro svobodu médií. Druhou část zakončuje shrnutí toho, jak se tématy propagandy a informační války doposud OBSE zabývala. Factsheet uzavírá krátký seznam pro simulované jednání doporučené literatury.

## 2 Základní informace o OBSE

### 2.1 Historický vývoj OBSE

Historie Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (*Organization for Security and Co-operation in Europe*, dále OBSE) se začala psát na začátku 70. let minulého století. V důsledku uvolnění napětí mezi západním a východním blokem se začala odehrávat politická jednání o ustavení organizace, která by zaštiťovala bezpečnost v Evropě a o jejímž vzniku se uvažovalo již od 50. let.<sup>1</sup> Oficiální historie OBSE začíná v červenci 1973 v Helsinkách, kde se poprvé schází Konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě (*Conference on Security and Co-operation in Europe*, dále KBSE). Ministři 35 zastoupených zemí, mezi nimiž byly mimo téměř všech evropských zemí také USA, Kanada a SSSR, na tomto jednání schválili soubor doporučení pro následující dva roky společných jednání nejen o otázkách bezpečnosti tzv. Helsinského procesu.<sup>2</sup>

Několikaleté intenzivní diplomatické úsilí vyvrcholilo na konferenci v Helsinkách v létě roku 1975 podpisem Helsinského závěrečného aktu (*Helsinki Final Act*)<sup>3</sup>, pro nějž se vžil název Helsinské dohody. Helsinský závěrečný akt se skládá ze čtyř částí, v první bezpečnostní a politické části (*Security dimension*) si signatářské státy stanovují deset principů, podle kterých budou nadále řídit vztahy mezi sebou: svrchovaná rovnost, respektování práv vyplývajících ze svrchovanosti; zdržení se hrozby silou nebo použití síly; neporušitelnost hranic; územní celistvost států; pokojné urovnávání sporů; nevměšování do vnitřních záležitostí; respektování lidských práv a základních svobod včetně svobody smýšlení, svědomí, náboženství nebo přesvědčení; rovná práva a sebeurčení národů; spolupráce mezi státy a poctivé plnění závazků mezinárodního práva.<sup>4</sup>

V druhé části (*Economic dimension*) deklarují státy vůli ke spolupráci v oblasti hospodářství, vědy a životního prostředí, hlásí se také k nutnosti jeho ochrany. Třetí část (*Human dimension*) obsahuje závazky signatářů v oblasti lidských práv, svobody

<sup>1</sup> Milestones: 1969-1976: Helsinki Final Act, 1975. *US Department of State* [online]. [cit. 2017-05-08]. Dostupné z: <https://history.state.gov/milestones/1969-1976/helsinki>

<sup>2</sup> The Helsinki Process and the OSCE. *Commission on Security and Co-operation in Europe* [online]. [cit. 2017-05-01]. Dostupné z: <https://www.csce.gov/about-csce/helsinki-process-and-osce>

<sup>3</sup> Helsinki Final Act. *Organization for Security and Co-operation in Europe*. Dostupné z: <http://www.osce.org/helsinki-final-act>

<sup>4</sup> Ibidem.



tisku a kulturní a vzdělávací spolupráce.<sup>5</sup> V závěrečné části se stanovuje, jak budou probíhat další jednání KBSE a jak bude docházet k implementaci závazků z předchozích částí.<sup>6</sup>

Ačkoliv byly Helsinské dohody pouze politickou deklarací, nikoliv právně závaznou mezinárodní smlouvou, jejich přijetí mělo zásadní dopady. Mimo stabilizace bezpečnostní situace v Evropě došlo například v zemích východního bloku ke vzniku občanských iniciativ s cílem přimět vlády k dodržování závazků vyplývajících z Helsinských dohod, které se staly důležitými součástmi disentu – v tehdejší Československu to byla třeba Charta 77.<sup>7</sup> Do konce 80. let proběhla ještě další jednání KBSE, v letech 1977-1978 v Bělehradu, v letech 1980-1983 v Madridu a mezi roky 1986 a 1989 ve Vídni.<sup>8</sup>

Další pro vývoj OBSE zásadní období přišlo na začátku 90. let s koncem studené války a rozpadem východního bloku. Na tuto novou bezpečnostní situaci v Evropě reagoval summit KBSE konaný na konci roku 1990 v Paříži. Jeho výsledkem bylo přijetí Pařížské charty pro novou Evropu (*Paris Charter for New Europe*)<sup>9</sup>, v níž se signatářské státy hlásí ke svým závazkům plynoucím z Helsinských dohod, zejména však dávají vzniknout institucionální struktuře KBSE.<sup>10</sup> Byl ustaven Sekretariát KBSE, vedený generálním tajemníkem, Parlamentní shromáždění KBSE a dvě specializované části pro předcházení konfliktům a pro svobodné volby. Byl také zaveden systém předsednictví KBSE rotujícího mezi členskými státy vždy po kalendářním roce, funkci výkonného předsedy KBSE vykonává vždy ministr zahraniční předsedajícího státu.<sup>11</sup>

Nové politické klima v Evropě s sebou přineslo i změnu interpretace závazků z Helsinských dohod, když se představitelé států KBSE v roce 1990 dohodli na setkání v Moskvě, že: „[dodržování] závazků [plynoucích ze třetí části Helsinského závěrečného aktu, tj. zejména lidskoprávních] je předmětem přímého a legitimního zájmu všech zúčastněných států a není výhradně vnitřní záležitostí dotčeného státu.“ Na začátku 90. let se také KBSE rozrostla o další členy v souvislosti s rozpadem SSSR a Československa.<sup>12</sup>

Důležitým milníkem byl v roce 1994 budapeštský summit, na něm formálně skončil proces změny KBSE v mezinárodní organizaci se stálou působností, který začal Pařížskou chartou, a KBSE byla přejmenována na Organizaci pro bezpečnost a spolupráci v Evropě. Mimo to se budapeštský summit věnoval upřesnění bezpečnostních závazků členských států, zařadil mezi ně například spolupráci v boji proti terorismu.<sup>13</sup>

Pro vývoj OBSE byl ještě zásadní istanbulský summit konaný v roce 1999. Na něm byla schválena Charta pro evropskou bezpečnost (*Charter for European Security*)<sup>14</sup>, která měla lépe definovat roli již čtyřiapadesátičlenné organizace. V chartě byly pojmenovány výzvy, kterým budou evropské země čelit, potvrzen princip přijímání rozhodnutí na půdě OBSE konsenzem, velmi podrobně bylo pojednáno i o

<sup>5</sup> The Helsinki Process and the OSCE. *Commission on Security and Co-operation in Europe* [online]. [cit. 2017-05-01]. Dostupné z: <https://www.csce.gov/about-csce/helsinki-process-and-osce>

<sup>6</sup> About OSCE PA. *OSCE Parliamentary Assembly* [online]. [cit. 2017-05-08]. Dostupné z: <https://www.oscepa.org/about-osce-pa/history>

<sup>7</sup> Milestones: 1969-1976: Helsinki Final Act, 1975. *US Department of State* [online]. [cit. 2017-05-08]. Dostupné z: <https://history.state.gov/milestones/1969-1976/helsinki>

<sup>8</sup> Ibidem.

<sup>9</sup> Charter of Paris for a New Europe. *Organization for Security and Co-operation in Europe*. Dostupné z: <http://www.osce.org/mc/39516>

<sup>10</sup> About OSCE PA. *OSCE Parliamentary Assembly* [online]. [cit. 2017-05-08]. Dostupné z: <https://www.oscepa.org/about-osce-pa/history>

<sup>11</sup> Introduction to the OSCE: CSCE becomes the OSCE. *United States Institute for Peace* [online]. [cit. 2017-05-08]. Dostupné z: <http://react.usip.org/pub/m1/p25.html>

<sup>12</sup> Ibidem.

<sup>13</sup> Ibidem.

<sup>14</sup> Istanbul Document. *Organization for Security and Co-operation in Europe*. Dostupné z: <http://www.osce.org/mc/39569>



operačních aktivitách OBSE, jako jsou například vysílání různých monitorovacích či mírových misí.<sup>15</sup>

Další summit po istanbulském summitu se uskutečnil až v roce 2010 v Astaně, doposud je to poslední uskutečněný.<sup>16</sup>

## 2.2 Dnešní role OBSE

Dnes je OBSE s 57 členskými státy největší bezpečnostní organizací na světě. Jejím hlavním úkolem je zejména skrze prostředkování politického dialogu a praktické činnosti udržovat a prosazovat stabilitu, mír a demokracii. Základním tématem činnosti OBSE je ale bezpečnost. Na ni nahlíží organizace, podobně jako Helsinské dohody, ve třech dimenzích: politicko-vojenské, hospodářsko-environmentální a lidské.<sup>17</sup>

V rámci politicko-vojenské dimenze se věnuje například předcházení a řešení konfliktů, boji proti terorismu nebo reformám a spolupráci v bezpečnostní oblasti. Mezi tématy lidské dimenze jsou mimo jiné dodržování lidských práv, dohled nad volbami a pomoc s jejich přípravou, svoboda médií či otázky národnostních menšin.<sup>18</sup> Některé oblasti činnosti OBSE se nachází na pomezí různých dimenzí (*cross-dimensional*), mezi ně patří třeba kyberbezpečnost, demokratizace a otázky vzdělání nebo migrace.<sup>19</sup>

Akceschopnost OBSE je však zásadně omezená dvěma faktory: OBSE funguje na základě dobrovolných politických závazků, její rozhodnutí nejsou právně vymahatelná; tato svá rozhodnutí navíc přijímá konsenzem všech členských států. Toto se zásadně promítá do její činnosti, ta většinou sleduje dlouhodobé cíle v mediálně nepřilíživých oblastech a dosahuje jich pomocí prostředků měkké síly.<sup>20</sup>

OBSE například má dlouhodobé mise v balkánských státech, které mají na místě pomáhat hostitelským zemím s naplňováním jejich z členství v OBSE vyplývajících závazků. Za podobným účelem udržuje OBSE stálou přítomnost, ačkoliv v jiném formátu, i například ve střední Asii.<sup>21</sup> OBSE také vysílá pozorovatele ke kontrole férového průběhu voleb do svých členských států, ale také k monitorování konfliktů – nyní jediná taková mise operuje na Ukrajině. Důležitou složkou činnosti OBSE jsou také aktivity jejích výkonných orgánů, jako jsou pro příklad Úřad pro demokratické instituce a lidská práva (Office for Democratic Institutions and Human Rights) sídlící ve Varšavě, úřad Představitele pro svobodu médií (Representative on Freedom of the Media) sídlící ve Vídni a úřad Vysokého komisaře pro národnostní menšiny (High Commissioner on National Minorities) sídlící v Haagu.<sup>22</sup> Tyto instituce se mimo jiné věnují hodnocení naplňování závazků vyplývajících z členství v OBSE v příslušných oblastech a pomoci při něm.

<sup>15</sup> The OSCE's Istanbul Charter for European Security. *NATO Review* [online]. [cit. 2017-05-01]. Dostupné z: <http://www.nato.int/docu/review/2000/More-capable-balanced-alliance/OSCEs-Istanbul-Charter-European-Security/EN/index.htm>

<sup>16</sup> Astana Commemorative Declaration: Towards a Security Community. *Organization for Security and Co-operation in Europe*. Dostupné z: <http://www.osce.org/mc/74985>

<sup>17</sup> Factsheet: What is OSCE. *Organization for Security and Co-operation in Europe* [online]. [cit. 2017-05-01]. Dostupné z: <http://www.osce.org/whatistheosce/factsheet>

<sup>18</sup> Factsheet: What is OSCE. *Organization for Security and Co-operation in Europe* [online]. [cit. 2017-05-01]. Dostupné z: <http://www.osce.org/whatistheosce/factsheet>

<sup>19</sup> Ibidem.

<sup>20</sup> Introduction to the OSCE: OSCE Today. *United States Institute for Peace* [online]. [cit. 2017-05-01]. Dostupné z: <http://react.usip.org/pub/m1/p26.html>

<sup>21</sup> Factsheet: What is OSCE. *Organization for Security and Co-operation in Europe* [online]. [cit. 2017-05-01]. Dostupné z: <http://www.osce.org/whatistheosce/factsheet>

<sup>22</sup> Ibidem.



Tabulka 1: Členské státy OBSE<sup>23</sup>

Albánie	Kanada	Rakousko
Andorra	Kazachstán	Rumunsko
Arménie	Kyrgyzstán	Rusko
Ázerbájdžán	Kypr	Řecko
Belgie	Lichtenštejnsko	San Marino
Bělorusko	Litva	Slovensko
Bosna a Hercegovina	Lotyšsko	Slovinsko
Bulharsko	Lucembursko	Srbsko
Česko	Maďarsko	Španělsko
Černá Hora	Makedonie	Švédsko
Dánsko	Malta	Švýcarsko
Estonsko	Moldavsko	Tádžikistán
Finsko	Monako	Turecko
Francie	Mongolsko	Turkmenistán
Gruzie	Německo	Spojené království
Chorvatsko	Nizozemsko	USA
Irsko	Norsko	Ukrajina
Island	Polsko	Uzbekistán
Itálie	Portugalsko	Vatikán

## 2.3 Rozhodovací struktura OBSE

Nejvyšším rozhodovacím orgánem OBSE je tzv. summit, což je setkání hlav členských států nebo jejich vlád, summit přijímá rozhodnutí na nejvyšší politické úrovni a stanovuje priority a směr směřování organizace na několik let dopředu. Stejně jako všechny ostatní orgány rozhoduje summit konsenzem všech členských států. Summit se schází nepravidelně, od istanbulského summitu v roce 1999 se doposud konal zatím pouze jeden summit, a to v roce 2010 v Astaně.<sup>24</sup> Uspořádání summitu může navrhnout kterýkoliv ze členských států, rozhodnutí o jeho pořádání přijímá Ministerská rada.<sup>25</sup>

Ministerská rada je nejvyšším výkonným orgánem OBSE, schází se alespoň jednou ročně v letech, kdy není pořádán summit, v zemi, která organizaci v příslušném roce předsedá. Ministerská rada OBSE se skládá z ministrů zahraničí členských zemí. Ministři na jejím zasedání schvalují rozhodnutí přijatá Stálou radou nebo Bezpečnostním fórem, tvoří rozpočet organizace na následující rok, mohou také vybírat generálního tajemníka.<sup>26</sup>

Každodenní chod organizace řídí Stálá rada OBSE, která se schází každý týden v sídle organizace ve Vídni. Stálá rada přijímá rozhodnutí mezi zasedáními Ministerské rady, je také fórem pro politická jednání mezi členskými státy.<sup>27</sup> Podobně jako Stálá rada se co týden ve Vídni schází Fórum pro bezpečnostní spolupráci k tomu, aby projednávalo základní politicko-vojenské aspekty bezpečnosti ve státech OBSE.<sup>28</sup>

<sup>23</sup> Participating states. *Organization for Security and Co-operation in Europe* [online]. [cit. 2017-05-15]. Dostupné z: <http://www.osce.org/participating-states>

<sup>24</sup> Who we are: Summits. *Organization for Security and Co-operation in Europe* [online]. [cit. 2017-05-01]. Dostupné z: <http://www.osce.org/summits>

<sup>25</sup> Introduction to the OSCE: Summits. *United States Institute for Peace* [online]. [cit. 2017-05-01]. Dostupné z: <http://react.usip.org/pub/m1/p6.html>

<sup>26</sup> Who we are: Ministerial Councils. *Organization for Security and Co-operation in Europe* [online]. [cit. 2017-05-01]. Dostupné z: <http://www.osce.org/ministerial-councils>

<sup>27</sup> Who we are: Permanent Council. *Organization for Security and Co-operation in Europe* [online]. [cit. 2017-05-01]. Dostupné z: <http://www.osce.org/permanent-council>

<sup>28</sup> Who we are: Forum for Security Co-operation. *Organization for Security and Co-operation in Europe* [online]. [cit. 2017-05-01]. Dostupné z: <http://www.osce.org/forum-for-security-cooperation>



## 3 Informační válka, propaganda a metody obrany proti nim

### 3.1 Vymezení pojmů

Za *propagandu* budeme považovat: „komunikaci, jejímž jediným účelem je přimět svou cílovou skupinu k tomu, aby přijala za své předem zvolené názory a postoje [...]“.<sup>29</sup> Definice propagandy se však různí – mnozí autoři dávají důraz na to, že propagandu šíří političtí aktéři pro dosažení svých účelů, nebo na manipulativní povahu propagandy, jelikož ta často pracuje s emocemi adresáta a při nejlepším mu podává jednostranné informace. S tímto souvisí dělení propagandy na *bílou propagandu*, ta obsahuje pravdivé informace a přiznává jejich zdroje, ale může tyto informace podávat zkresleným způsobem vyhovujícím zájmům zadavatele, a *černou propagandu*, ta podává zavádějící až lživé informace, které nepravdivě připisuje důvěryhodným zdrojům, případně neuvádí zdroje vůbec.<sup>30</sup> Nelze-li propagandu zařadit jako bílou ani černou, hovoří se o *šedé propagandě*.

Propaganda se začala rozvíjet v 19. století, kdy v mnoha státech začínalo mít vzhledem k politickým změnám a růstu gramotnosti velký politický vliv veřejné mínění. Jejím cílem bylo změnit veřejné mínění v souladu s politickými cíli propagandisty.<sup>31</sup> Většina známých příkladů propagandy ale pochází až z 20. století, kdy se propaganda stala doménou zejména totalitních režimů – asi nejznámější jsou propaganda nacistického Německa řízená ministrem propagandy Goebbelsem a propaganda Sovětského svazu a jeho satelitů během studené války. Propagandisté však nebyli jen mezi autoritáři, jedním ze základních zdrojů inspirace pro nacistické propagandisty byla protiněmecká propaganda, která měla americkou veřejnost přimět k podpoře zapojení USA do bojů první světové války.<sup>32</sup> USA se nezdržovaly užívání propagandy ani později, zejména za studené války například skrze vysílání rozhlasové stanice Hlas Ameriky (*Voice of America*).<sup>33</sup> Propaganda je ve veřejném prostoru přítomná i dnes, ale s tím rozdílem, že cílí na specifické skupiny obyvatel, díky nynějším technologickým možnostem je možné významně přizpůsobit adresátovi a doručit mu ji bez vědomí veřejnosti.<sup>34</sup> Příkladem budiž propaganda Ruska či Islámského státu.

*Informační válka* je oproti propagandě výrazně mladším a hůře definovatelným pojmem. Pro nás bude informační válka znamenat široké spektrum aktivit, jejichž nástrojem nebo cílem jsou informace a informační technologie.<sup>35</sup> Mezi tyto aktivity náleží například šíření dezinformací, psychologické operace a kybernetické útoky – narušování komunikačních sítí a průniky do nich za účelem získání strategických informací. Přičemž tyto aktivity mohou probíhat i v době míru bez toho, aby musely vůbec nějakému konfliktu předcházet. Hlavním cílem informační války není protivníka oslabit zvenčí, ale spíše oslabit, dezorientovat a destabilizovat zevnitř.<sup>36</sup>

<sup>29</sup> What is Propaganda? *University of Illinois* [online]. [cit. 2017-05-01]. Dostupné z: <https://publish.illinois.edu/mirasotirovic/propaganda-2>

<sup>30</sup> Propaganda in Black & White: An Exploration of Overt and Covert U.S. Government Propaganda. *National Archives* [online]. [cit. 2017-05-01]. Dostupné z: <https://www.archives.gov/files/exhibits/nates/files/propaganda.pdf>

<sup>31</sup> Resources: What is Propaganda. *United States Holocaust Memorial Museum* [online]. [cit. 2017-05-01]. Dostupné z: <https://www.ushmm.org/propaganda/resources/>

<sup>32</sup> *Ibidem*.

<sup>33</sup> Propaganda. *Encyclopaedia Britannica* [online]. [cit. 2017-05-01]. Dostupné z: <https://www.britannica.com/topic/propaganda>

<sup>34</sup> *Ibidem*.

<sup>35</sup> GILES, Keir. *Handbook of Russian Information Warfare* [online]. Fellowship Monograph 9. Rome: NATO Defense College, 2016 [cit. 2017-05-08]. NDC Fellowship Monograph Series. ISBN 978-88-96898-16-1. Dostupné z: <http://www.ndc.nato.int/news/news.php?icode=995>

<sup>36</sup> *Ibidem*.



Historie informační války je krátká, významněji se o ní začíná mluvit až v posledních letech zejména v souvislosti s aktivitami Ruska. V mnoha ohledech navazuje Rusko na techniky sovětské studenovělečné propagandy, ovšem už se nesnaží šířit ideály dělnického hnutí a internacionalismu, ani ustavovat pozitivní obraz Ruska.<sup>37</sup> Hlavním cílem Ruska je pomocí šíření dezinformací šířit negativní obraz Spojených států, potažmo civilizací Západu, podněcovat v západních státech opozici proti politickému establishmentu a tamnímu zahraničněpolitickému konsenzu a nasměrovat bývalé satelitní státy Sovětského svazu zpět do své sféry vlivu.<sup>38</sup>

K šíření dezinformací a vyhovujících politických názorů využívá Rusko celou řadu médií a nástrojů – od oficiálních kanálů, jimiž jsou televize *RT* (dříve *Russia Today*) a zpravodajská agentura *Sputnik News*, které se vyskytují již v mnoha jazykových mutacích a snaží se udržovat dojem seriózního zpravodajství, přes názorové blogy, až po placené *trolly*, jež působí v diskusích na sociálních sítích a internetových médiích a kteří mají dodat sdělení dojem autenticity.<sup>39</sup> Pro svoje účely často Rusko v různých zemích sponzoruje různé neziskové organizace a politické strany, aby jemu vyhovující názory šířily namísto něj, a dodaly jim tak mezi místními obyvateli legitimitu.<sup>40</sup>

Důležitými rysy tohoto působení Ruska jsou, že vysoce přizpůsobuje sdělení svému publiku nejen v jednotlivých státech, ale i na různých platformách, že využívá celou řadu ukradených, falešných nebo padělaných dokumentů, že šíří (polo)pravdivé, lživé i navzájem si odporující zprávy, sdělení či konspirační teorie, které nemusí Rusko vykreslovat v pozitivním světle, ale jsou vždy negativní směrem ke svému cíli.<sup>41</sup> Například NATO je často vykreslováno jako spolek válečných štváčů představující existenciální hrozbu právě pro Ruskou federaci. Současně je NATO popisováno jako nestabilní seskupení států oproti Rusku morálně zkažených a vojensky slabých.

Součástí ruské informační války jsou i kybernetické útoky, tedy například hackerské útoky proti různým cílům. Jednotlivé aktivity informační války se navzájem podporují – publikace informací a dokumentů získaných při hackerských útocích může posloužit v dezinformační kampani.

Medializovaných příkladů ruského vedení informační války je celá řada. Americké tajné služby podezřívají Rusko z hackerských útoků namířených na Demokratickou stranu, které ji měly poškodit ve volbách v roce 2016<sup>42</sup>, Rusko je rovněž podezřelé z vedení hackerských operací a diskreditační kampaně proti Emmanuelu Macronovi, nakonec vítěznému kandidátovi ve francouzských prezidentských volbách v dubnu a květnu 2017<sup>43</sup>. Starším příkladem je mediální ofenzíva, kterou vedly některé ruskojazyčné stanice na Ukrajině při bouřlivých událostech roku 2014, která burcovala ruskojazyčné obyvatelstvo k vyvolání

<sup>37</sup> Ibidem.

<sup>38</sup> LUCAS, Edward a Peter POMERANZEV. *Winning the Information War – Techniques and Counter-strategies to Russian Propaganda in Central and Eastern Europe: A Report by CEPA's Information Warfare Project in Partnership with the Legatum Institute* [online]. Center for European Policy Analysis, 2016 [cit. 2017-05-01]. Dostupné z: [https://cepa.ecms.pl/files/?id\\_plik=2715](https://cepa.ecms.pl/files/?id_plik=2715)

<sup>39</sup> GILES, Keir. *Handbook of Russian Information Warfare* [online]. Fellowship Monograph 9. Rome: NATO Defense College, 2016 [cit. 2017-05-08]. NDC Fellowship Monograph Series. ISBN 978-88-96898-16-1. Dostupné z: <http://www.ndc.nato.int/news/news.php?icode=995>

<sup>40</sup> LUCAS, Edward a Peter POMERANZEV. *Winning the Information War – Techniques and Counter-strategies to Russian Propaganda in Central and Eastern Europe: A Report by CEPA's Information Warfare Project in Partnership with the Legatum Institute* [online]. Center for European Policy Analysis, 2016 [cit. 2017-05-01]. Dostupné z: [https://cepa.ecms.pl/files/?id\\_plik=2715](https://cepa.ecms.pl/files/?id_plik=2715)

<sup>41</sup> Ibidem.

<sup>42</sup> 2016 Presidential Campaign Hacking Fast Facts. *CNN* [online]. [cit. 2017-05-01]. Dostupné z: <http://edition.cnn.com/2016/12/26/us/2016-presidential-campaign-hacking-fast-facts>

<sup>43</sup> French Voters Defy Putin's Meddling, but You'd Hardly Know It in Russia. *New York Times* [online]. [cit. 2017-05-08]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/2017/05/08/world/europe/french-voters-defy-putins-meddling-but-you-d-hardly-know-it-in-russia.html>



občanské války.<sup>44</sup> Soustavné propagandistické a dezinformační působení Ruska lze zaznamenat ve všech zemích střední a východní Evropy, které se v průběhu studené války nacházely pod vlivem Sovětského svazu.<sup>45</sup> Například v baltských zemích se ruská média snaží poštvat místní ruskojazyčnou menšinu proti centrálním vládám.<sup>46</sup> V České republice se pak Rusko například skrze šíření nepravdivých, ale hlavně zaujatých a propagandistických zpráv třeba přes web sputnik.cz snaží své publikum postavit do opozice vůči politické reprezentaci a proti členství v mezinárodních organizacích, jako jsou EU či NATO.<sup>47</sup>

### 3.2 Obrana proti propagandě a informační válce

Následující podkapitola nastiňuje možné způsoby obrany proti propagandě a informační válce. Vychází ze zprávy Představitelky OBSE pro svobodu médií *Propaganda a svoboda médií*<sup>48</sup> a ze zprávy Center for European Policy Analysis (CEPA) *Winning the Information War – Techniques and Counter-strategies to Russian Propaganda in Central and Eastern Europe*<sup>49</sup>, i vzhledem ke svému nevelkému rozsahu a k tomu, že vychází jen ze dvou zdrojů, si nečiní žádné nároky na úplnost.

Mimo kriminalizace šíření štvavých, nenávistných či poplašných zpráv jsou hlavními způsoby obrany proti propagandě a informační válce zejména kultivace médií a občanské společnosti a odpovědný přístup státu.

V případě médií jde o to zajistit, aby média byla zejména svobodná a nezávislá na politické sféře a aby byl trh bohatý a otevřený celému spektru médií. Tato média by však měla mít veřejně deklarované a vymáhané standardy žurnalistické etiky a transparentní vlastnickou strukturu. Na mediálním trhu by měla působit významná a nezávislá média veřejné služby, která by měla být financována dostatečně na to, aby mohla sledovat současné trendy a konkurovat ostatním. A ačkoliv by nad mediální scénou měl bdít respektovaný a nestranný regulátor, který by měl mít možnost efektivně uvalovat zásadní sankce za porušování pravidel – médiím by měla být ponechána dostatečná autonomie na to, aby si pravidla stanovovala a vynucovala sama skrz své a žurnalistické organizace. Médiím by měl být přiřazen důvěryhodný dezinformační rating. Všechna média by se měla věnovat odhalování dezinformací nebo falešných zpráv a jejich uvádění na pravou míru a také provádění nestranného fact-checkingu při přenášeni názorů a postojů akterů veřejného dění. Žurnalisté a další pracovníci v médiích by měli být pečlivě a pravidelně školeni o propagandě, dezinformacích a tom, jak jim čelit.

Mezi všemi občany je nejdůležitější rozšiřovat pomocí různých vzdělávacích programů mediální a internetovou gramotnost. Občané by měli mít možnost zapojit se svými názory do svobodně probíhající veřejné debaty a poznat ostatní národy a kultury například skrze různé mezinárodní programy. V občanské společnosti by měly vznikat a měly by být podporovány nevládní organizace zabývající se lidskými právy a svobodou a kvalitou médií, aby vykovávaly na státu a žurnalistickém stavu nezávislou kontrolu médií. Státy by měly umožnit působení takových mezinárodních nevládních organizací na svém území. Z občasné

<sup>44</sup> LUCAS, Edward a Peter POMERANZEV. *Winning the Information War – Techniques and Counter-strategies to Russian Propaganda in Central and Eastern Europe: A Report by CEPA's Information Warfare Project in Partnership with the Legatum Institute* [online]. Center for European Policy Analysis, 2016 [cit. 2017-05-01]. Dostupné z: [https://cepa.ecms.pl/files/?id\\_plik=2715](https://cepa.ecms.pl/files/?id_plik=2715)

<sup>45</sup> Ibidem.

<sup>46</sup> Ibidem.

<sup>47</sup> Sputnik.cz. *Evropské hodnoty* [online]. [cit. 2017-05-01]. Dostupné z: <http://www.evropskehodnoty.cz/sputnik-cz/>

<sup>48</sup> Propaganda and Freedom of the Media: A non-paper by the Office of the OSCE Representative on Freedom of the Media on propaganda and media freedom. *Organization for Security and Co-operation in Europe*, 2015. Dostupné z <http://www.osce.org/fom/203926>

<sup>49</sup> LUCAS, Edward a Peter POMERANZEV. *Winning the Information War – Techniques and Counter-strategies to Russian Propaganda in Central and Eastern Europe: A Report by CEPA's Information Warfare Project in Partnership with the Legatum Institute* [online]. Center for European Policy Analysis, 2016 [cit. 2017-05-01]. Dostupné z: [https://cepa.ecms.pl/files/?id\\_plik=2715](https://cepa.ecms.pl/files/?id_plik=2715)





společnosti by měly přicházet například také nátlakové akce s cílem odradit zadavatele reklamy od inzerování v médiích, která šíří nenávislné materiály či dezinformace.

Vlády by se mimo zavedení opatření výše uvedených především měly zdržet vlastnictví či uplatňování vlivu na média a také samozřejmě propagandy a šíření dezinformací jakýmikoliv prostředky. Měly by se začít zabývat vlivem cizí propagandy a dezinformací na své občany, měly by jej měřit a pružně a efektivně na něj reagovat. Z pozice autority by se také státní aparát měl věnovat vyvracení alespoň těch nejzávažnějších dezinformací a falešných zpráv, politici by se pak měli vyslovit proti propagandě a nenávislným názorům. Zároveň by také měla jít vláda příkladem ve zlepšení své strategické komunikace – měla by lépe vysvětlovat zavedená opatření a být celkově transparentní a otevřená.

### 3.3 Informační válka a propaganda v agendě OBSE

V rámci agendy OBSE spadají témata propagandy a informační války pod dva tematické okruhy svoboda a rozvoj médií (*Media Freedom and Development*) a bezpečnost informačních technologií a kyberbezpečnost (*Cyber/ICT Security*).

Téma svobody a rozvoje médií je pro OBSE jedno z klíčových, věnují se mu téměř všechny mise<sup>50</sup> a rovněž je ustaven úřad Představitele OBSE pro svobodu médií<sup>51</sup>. V současné době je však tato pozice neobsazena, jelikož se již více než rok kvůli odporu Ruska nedaří vybrat vhodného kandidáta.<sup>52</sup> Do letošního března, kdy jí skončil mimořádně o rok prodloužený mandát, tuto pozici vykonávala Dunja Mijatović z Bosny a Hercegoviny.<sup>53</sup> Ta se v posledních letech, ve funkci byla od roku 2010, významně věnovala tématům propagandy a informační války. Mimo uspořádání mnoha konferencí a seminářů na tato témata<sup>54</sup> vydal její úřad také několik dokumentů – mezi nimi zejména zprávu *Propaganda a svoboda médií (Propaganda and Freedom of Media)* z roku 2015 a také Společnou deklaraci o svobodě projevu, fake news, dezinformacích a propagandě (*Joint Declaration on Freedom of Expression, Fake News, Disinformation and Propaganda*) z roku 2017.

Zpráva *Propaganda a svoboda médií*<sup>55</sup> byla vydána v druhé polovině roku 2015 zejména v reakci na probíhající konflikt na Ukrajině, jehož zásadní součástí se stala propaganda a informační válka zejména ze strany Ruska. V předmluvě k této zprávě připomíná Dunja Mijatović, že se státy OBSE podpisem Helsinských dohod zavázaly udržovat mezi sebou „atmosféru důvěry a respektu mezi národy a v souvislosti s povinností upustit od agresivní válečné propagandy“ a že podobné závazky plynou i z Mezinárodního paktu o občanských a politických právech (zejména jeho článku 20) zaštitěného OSN a z Evropské úmluvy o lidských právech (zejména jejích článků 10 a 17) zaštitěné Radou Evropy. Zpráva se zabývá zejména analýzou (mezinárodně)právních úprav šíření válečné propagandy a nenávisli s ohledem na normy OSN, EU a některých států OBSE. Zpráva konstatuje, že z mezinárodních norem vyplývá povinnost státu zamezit šíření válečné propagandy

<sup>50</sup> What We Do: Media Freedom and Development. *Organization for Security and Co-operation in Europe* [online]. [cit. 2017-05-01]. Dostupné z: <http://www.osce.org/media-freedom-and-development>

<sup>51</sup> Our People: OSCE Representative on Freedom of the Media. *Organization for Security and Co-operation in Europe* [online]. [cit. 2017-05-01]. Dostupné z: <http://www.osce.org/node/306336>

<sup>52</sup> Decision No. 1/16 – Extension of the Mandate of the OSCE Representative on Freedom of the Media. *Organization for Security and Co-operation in Europe*, 2016. Dostupné z <http://www.osce.org/cio/288096>

<sup>53</sup> Ibidem.

<sup>54</sup> Recommendations by the OSCE Representative on Freedom of the Media following the conference Journalists' Safety, Media Freedom and Pluralism in Times of Conflict Vienna, 15-16 June 2015. *Organization for Security and Co-operation in Europe*, 2015. Dostupné z <http://www.osce.org/fom/173651> budiž příkladem.

<sup>55</sup> Propaganda and Freedom of the Media: A non-paper by the Office of the OSCE Representative on Freedom of the Media on propaganda and media freedom. *Organization for Security and Co-operation in Europe*, 2015. Dostupné z <http://www.osce.org/fom/203926>



a nenávisti a že stát může za tímto cílem dále omezit svobodu projevu dle svého uvážení. Zároveň však uvádí, že nejlepší odpovědí na propagandu je podpora svobody, nezávislosti a plurality médií, akce občanské společnosti namířené na jejich kontrolu a podpora zdravého dialogu mezi občany, ve zprávě jsou také vyzýváni představitelé států a politici, aby se sami zdrželi šíření a financování propagandy a ovlivňování médií.<sup>56</sup>

Na Společné deklaraci o svobodě projevu, fake news, dezinformacích a propagandě<sup>57</sup> se mimo Představitelky OBSE pro svobodu médií podíleli také představitelé pro podobná témata OSN, Organizace amerických států a Africké unie, kteří podobný dokument připravují každoročně již od roku 1999. Autoři této deklarace upozorňují na rostoucí množství i význam dezinformací, které pocházejí jak od státních, tak nestátních aktérů, vyzývají státy a jejich představitele k tomu, aby nevytvářeli, nepodporovali, nefinancovali a dále nerozšiřovali propagandu a takové zprávy, o kterých vědí nebo by měli vědět, že jsou lživé. Upozorňují na to, aby boj proti dezinformacím nevedl k přílišnému omezení svobody projevu a médií, protože součástí práva na informace není právo na správné informace – nepravdivé informace by však neměly přicházet ze státních, ani oficiálních zdrojů. S výše zmíněnou zprávou souhlasí společná deklarace v tom, že důležité je podporovat samostatnost a rozmanitost médií spolu se zvyšováním digitální a mediální gramotnosti všech občanů.<sup>58</sup>

Přes významnou činnost Představitelky pro svobodu médií téma svobody a rozvoje médií nebyl v posledních letech na oficiálních fórech OBSE žádný dokument, který se by se svobodou médií výrazněji zabýval. Ačkoliv se totiž o tématech propagandy a informační války v OBSE hovoří jak na úrovni Stálé rady, tak na úrovni Ministerské rady, panují mezi členy OBSE například integrovanými v EU a NATO na jedné straně a Ruskem na druhé významné rozdíly v pohledu na věc<sup>59</sup>, které kvůli konsenzuální povaze přijímání dokumentů brání schválení významnějšího dokumentu na toto téma.

Téma bezpečnosti informačních technologií a kyberbezpečnosti je na rozdíl od tématu svobody a rozvoje médií výrazně méně živé, na fórech OBSE už o něm bylo schváleno několik dokumentů.<sup>60</sup> Ty se zabývají především opatřeními posilujícími vzájemnou důvěru (*confidence-building measures*, dále také CBMs), která mají předejít vypuknutí konfliktu na základě použití informačních nebo komunikačních prostředků (dále také ICTs). První z nich je rozhodnutí Stálé rady č. 1039 z dubna 2012 ve kterém se rozhodlo o ustavení neformální pracovní skupiny pod bezpečnostní sekci stálé rady, která měla připravit CBMs ohledně používání ICTs státy, tak aby mezi státy došlo ke zvýšení spolupráce, transparentnosti a předvídatelnosti a aby se snížilo riziko nepochopení, eskalace a konfliktu při používání informačních a komunikačních technologií různými státy.<sup>61</sup> První sadu CBMs schválila Stálá rada svým rozhodnutím č. 1106<sup>62</sup> v prosinci 2013, tato sada byla rozšířena rozhodnutím Stálé rady č. 1202 z března 2016 na celkově 16 opatření. OBSE své členské státy vyzývá mimo jiné k tomu, aby mezi sebou na dobrovolné bázi sdílely své názory a doporučení na použití ICTs a jejich regulaci; aby na bilaterální

<sup>56</sup> Ibidem.

<sup>57</sup> Joint declaration on freedom of expression and “fake news”, disinformation and propaganda.

Organization for Security and Co-operation in Europe, 2017. Dostupné z

<http://www.osce.org/fom/302796>

<sup>58</sup> Ibidem.

<sup>59</sup> Decision No. 1/16 - Extension of the Mandate of the OSCE Representative on Freedom of the Media. Organization for Security and Co-operation in Europe, 2016. Dostupné z

<http://www.osce.org/cio/288096>, viz zejména v dokumentu obsažená vyjádření států.

<sup>60</sup> What We Do: Cyber/ICT Security. Organization for Security and Co-operation in Europe [online]. [cit. 2017-05-01]. Dostupné z: <http://www.osce.org/cyber-ict-security>

<sup>61</sup> Permanent Council Decision No. 1039. Organization for Security and Co-operation in Europe, 2012. Dostupné z <http://www.osce.org/pc/90169>

<sup>62</sup> Permanent Council Decision No. 1106. Organization for Security and Co-operation in Europe, 2013. Dostupné z <http://www.osce.org/pc/109168>



úrovni navázaly spolupráci jejich příslušné autority; aby se postupně shodli na společných pojmenováních různých aspektů informačních a komunikačních technologií, aby se tak předešlo možným nedorozuměním; aby mezi sebou zavedly výměnu informací o používání ICTs a jeho nebezpečích a nedostacích.<sup>63</sup> Přijetí těchto CBMs podpořila Ministerská rada na svém zasedání v Hamburku v prosinci 2016 svým rozhodnutím č. 5/16. V něm mimo volání po implementaci již schválených CBMs zaznívá i výzva k podávání návrhů na zesílení role OBSE v této oblasti.<sup>64</sup>

## Doporučená literatura

*Helsinský závěrečný akt* - (<http://www.osce.org/helsinki-final-act>).

*Zpráva Představitelky OBSE o propagandě a svobodě médií* - (<http://www.osce.org/fom/203926>).

*Společná deklarace o svobodě projevu, fake news, dezinformacích a propagandě* - (<http://www.osce.org/fom/302796>).

*Rozhodnutí Stálé Rady OBSE č. 1202* - (<http://www.osce.org/pc/227281>).

Keir Giles, *Handbook of Russian Information Warfare* - (<http://www.ndc.nato.int/news/news.php?icode=995>).

Edward Lucas a Peter POMERANZEV, *Winning the Information War – Techniques and Counter-strategies to Russian Propaganda in Central and Eastern Europe* - ([https://cepa.ecms.pl/files/?id\\_plik=2715](https://cepa.ecms.pl/files/?id_plik=2715)).

<sup>63</sup> Permanent Council Decision No. 1202. *Organization for Security and Co-operation in Europe*, 2016. Dostupné z <http://www.osce.org/pc/227281>.

<sup>64</sup> Decision No.5/16 - OSCE Efforts Related to Reducing the Risks of Conflict Stemming from the Use of Information and Communication Technologies. *Organization for Security and Co-operation in Europe*, 2016. Dostupné z <http://www.osce.org/cio/288086>



## Použitá zdroje

About OSCE PA. *OSCE Parliamentary Assembly* [online]. [cit. 2017-05-08]. Dostupné z: <https://www.oscepa.org/about-osce-pa/history>

Astana Commemorative Declaration: Towards a Security Community. *Organization for Security and Co-operation in Europe*. Dostupné z: <http://www.osce.org/mc/74985>

Charter of Paris for a New Europe. *Organization for Security and Co-operation in Europe*. Dostupné z: <http://www.osce.org/mc/39516>

Decision No. 1/16 - Extension of the Mandate of the OSCE Representative on Freedom of the Media. *Organization for Security and Co-operation in Europe*, 2016. Dostupné z <http://www.osce.org/cio/288096>

Decision No.5/16 - OSCE Efforts Related to Reducing the Risks of Conflict Stemming from the Use of Information and Communication Technologies. *Organization for Security and Co-operation in Europe*, 2016. Dostupné z <http://www.osce.org/cio/288086>

Factsheet: What is OSCE. *Organization for Security and Co-operation in Europe* [online]. [cit. 2017-05-01]. Dostupné z: <http://www.osce.org/whatistheosce/factsheet>

GILES, Keir. *Handbook of Russian Information Warfare* [online]. Fellowship Monograph 9. Rome: NATO Defense College, 2016 [cit. 2017-05-08]. NDC Fellowship Monograph Series. ISBN 978-88-96898-16-1. Dostupné z: <http://www.ndc.nato.int/news/news.php?icode=995>

Helsinki Final Act. *Organization for Security and Co-operation in Europe*. Dostupné z: <http://www.osce.org/helsinki-final-act>

Introduction to the OSCE: CSCE becomes the OSCE. *United States Institute for Peace* [online]. [cit. 2017-05-08]. Dostupné z: <http://react.usip.org/pub/m1/p25.html>

Introduction to the OSCE: OSCE Today. *United States Institute for Peace* [online]. [cit. 2017-05-01]. Dostupné z: <http://react.usip.org/pub/m1/p26.html>

Introduction to the OSCE: Summits. *United States Institute for Peace* [online]. [cit. 2017-05-01]. Dostupné z: <http://react.usip.org/pub/m1/p6.html>

Istanbul Document. *Organization for Security and Co-operation in Europe*. Dostupné z: <http://www.osce.org/mc/39569>

Joint declaration on freedom of expression and “fake news”, disinformation and propaganda. *Organization for Security and Co-operation in Europe*, 2017. Dostupné z <http://www.osce.org/fom/302796>

LUCAS, Edward a Peter POMERANZEV. *Winning the Information War – Techniques and Counter-strategies to Russian Propaganda in Central and Eastern Europe: A Report by CEPA’s Information Warfare Project in Partnership with the Legatum Institute* [online]. Center for European Policy Analysis, 2016 [cit. 2017-05-01]. Dostupné z: [https://cepa.ecms.pl/files/?id\\_plik=2715](https://cepa.ecms.pl/files/?id_plik=2715)

Milestones: 1969-1976: Helsinki Final Act, 1975. *US Department of State* [online]. [cit. 2017-05-08]. Dostupné z: <https://history.state.gov/milestones/1969-1976/helsinki>

Our People: OSCE Representative on Freedom of the Media. *Organization for Security and Co-operation in Europe* [online]. [cit. 2017-05-01]. Dostupné z: <http://www.osce.org/node/306336>

Permanent Council Decision No. 1039. *Organization for Security and Co-operation in Europe*, 2012. Dostupné z <http://www.osce.org/pc/90169>



Permanent Council Decision No. 1106. *Organization for Security and Co-operation in Europe*, 2013. Dostupné z <http://www.osce.org/pc/109168>

Permanent Council Decision No. 1202. *Organization for Security and Co-operation in Europe*, 2016. Dostupné z <http://www.osce.org/pc/227281>.

Propaganda. *Encyclopaedia Britannica* [online]. [cit. 2017-05-01]. Dostupné z: <https://www.britannica.com/topic/propaganda>

Propaganda and Freedom of the Media: A non-paper by the Office of the OSCE Representative on Freedom of the Media on propaganda and media freedom. *Organization for Security and Co-operation in Europe*, 2015. Dostupné z <http://www.osce.org/fom/203926>

Propaganda in Black & White: An Exploration of Overt and Covert U.S. Government Propaganda. *National Archives* [online]. [cit. 2017-05-01]. Dostupné z: <https://www.archives.gov/files/exhibits/nates/files/propaganda.pdf>

Recommendations by the OSCE Representative on Freedom of the Media following the conference Journalists' Safety, Media Freedom and Pluralism in Times of Conflict Vienna, 15-16 June 2015. *Organization for Security and Co-operation in Europe*, 2015.

The Helsinki Process and the OSCE. *Commission on Security and Co-operation in Europe* [online]. [cit. 2017-05-01]. Dostupné z: <https://www.osce.org/about-osce/helsinki-process-and-osce>

The OSCE's Istanbul Charter for European Security. *NATO Review* [online]. [cit. 2017-05-01]. Dostupné z: <http://www.nato.int/docu/review/2000/More-capable-balanced-alliance/OSCEs-Istanbul-Charter-European-Security/EN/index.htm>

What is Propaganda? *University of Illinois* [online]. [cit. 2017-05-01]. Dostupné z: <https://publish.illinois.edu/mirasotirovic/propaganda-2>

What We Do: Cyber/ICT Security. *Organization for Security and Co-operation in Europe* [online]. [cit. 2017-05-01]. Dostupné z: <http://www.osce.org/cyber-ict-security>

What We Do: Media Freedom and Development. *Organization for Security and Co-operation in Europe* [online]. [cit. 2017-05-01]. Dostupné z: <http://www.osce.org/media-freedom-and-development>

Who we are: Forum for Security Co-operation. *Organization for Security and Co-operation in Europe* [online]. [cit. 2017-05-01]. Dostupné z: <http://www.osce.org/forum-for-security-cooperation>

Who we are: Ministerial Councils. *Organization for Security and Co-operation in Europe* [online]. [cit. 2017-05-01]. Dostupné z: <http://www.osce.org/ministerial-councils>

Who we are: Permanent Council. *Organization for Security and Co-operation in Europe* [online]. [cit. 2017-05-01]. Dostupné z: <http://www.osce.org/permanent-council>

Who we are: Summits. *Organization for Security and Co-operation in Europe* [online]. [cit. 2017-05-01]. Dostupné z: <http://www.osce.org/summits>



## Pražský studentský summit

Pražský studentský summit je unikátní vzdělávací projekt existující od roku 1995. Každoročně vzdělává přes 300 studentů středních i vysokých škol o současných globálních tématech, a to především prostřednictvím simulace jednání čtyř klíčových mezinárodních organizací – OSN, NATO, EU a OBSE.



[www.studentsummit.cz](http://www.studentsummit.cz)



[www.facebook.com/studentsummit](https://www.facebook.com/studentsummit)



[summit@amo.cz](mailto:summit@amo.cz)



[www.twitter.com/studentsummit](https://www.twitter.com/studentsummit)



[www.instagram.com/praguestudentsummit](https://www.instagram.com/praguestudentsummit)



[www.youtube.com/studentsummitcz](https://www.youtube.com/studentsummitcz)

---

## Asociace pro mezinárodní otázky (AMO)

AMO je nevládní nezisková organizace založená v roce 1997 za účelem výzkumu a vzdělávání v oblasti mezinárodních vztahů. Tento přední český zahraničně politický think-tank není spjat s žádnou politickou stranou ani ideologií. Svou činností podporuje aktivní přístup k zahraniční politice, poskytuje nestrannou analýzu mezinárodního dění a otevírá prostor k fundované diskusi.



+420 224 813 460



[www.facebook.com/AMO.cz](https://www.facebook.com/AMO.cz)



[www.amo.cz](http://www.amo.cz)



[www.twitter.com/amo\\_cz](https://www.twitter.com/amo_cz)



[info@amo.cz](mailto:info@amo.cz)



[www.linkedin.com/company/amocz](https://www.linkedin.com/company/amocz)



Žitná 608/27, 110 00 Praha 1



[www.youtube.com/AMOCz](https://www.youtube.com/AMOCz)

---

## Autoři

Autor: Jakub Kopřiva

Imprimatur: Filip Jelínek

Odborná spolupráce: Vojtěch Bahenský, Výzkumné centrum AMO

Jazyková úprava: Daniela Chvátalová, Jana Fialová

Technická úprava: Jan Hlaváček

---

Factsheet slouží jako vzdělávací podklad pro simulaci jednání Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě, která probíhá v rámci OSCE Security Days v Praze od 18. do 19. května 2017.

---



Asociace  
pro mezinárodní  
otázky  
Association  
for International  
Affairs



Botschaft  
der Bundesrepublik Deutschland  
Prag

OSCE

OSCE  
Security Days



Ministerstvo zahraničních věcí  
České republiky